

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 29115/2023
19.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Татјане Ђурица, Владиславе Милићевић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца АА, адвоката из ..., чији је пуномоћник Јована С Стаменковић, адвокат у ..., против туженог ЈКП „Паркинг сервис“ Врање, чији је пуномоћник Миомир Тасић, адвокат у ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж 2777/22 од 04.09.2023. године, у седници већа одржаној дана 19.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж 2777/22 од 04.09.2023. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Врању Гж 2777/22 од 04.09.2023. године тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Врању П 3853/21 од 03.11.2022. године у ставу првом изреке у делу у ком је одржано на снази решење о извршењу Иив. бр. 258/21 од 10.08.2021. године за износ главног дуга од 15.300,00 динара са законском затезном каматом почев од 17.07.2021 године, па до коначне исплате и у делу одлуке о трошковима поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени ЈКП „Паркинг сервис“ Врање да на име трошкова поступка по ревизији накнади тужиоцу АА из ... износ од 18.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П 3853/21 од 03.11.2022. године, у ставу 1. изреке, одржано је у целости на снази решење о извршењу Основног суда у Врању ИИВ бр. 258/2021 од 10.08.2021. године, па је обавезан тужени да тужиоцу на име главног дуга за пружене адвокатске услуге по рачуну бр. ../2021 од 22.06.2021. године, исплати износ од 22.800,00 динара са законском затезном каматом почев од 17.07.2021. године, па до коначне исплате и на име трошкова извршења износ од 9.997,33 динара. Ставом 2. изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка накнади износ од 29.812,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Вишег суда у Врању Гж 2777/22 од 04.09.2023. године, у ставу првом изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Врању П. 3853/21 од 03.11.2022. године, у ставу првом изреке, тако што је укинута решење о извршењу Основног суда у Врању Иив. бр. 258/21 од 10.08.2021. године за износ главног дуга од 15.300,00 динара са законском затезном каматом почев од 17.07.2021. године па до коначне исплате, по рачуну број ../21 од 22.06.2021. године и у том делу је одбијен тужбени захтев тужиоца као неоснован, док се у преосталом делу става првог изреке пресуда Основног суда у Врању П. 3853/21 од 03.11.2022. године, за износ главног дуга од 7.500,00 динара са каматом и трошковима извршења, потврђује. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке пресуде Основног суда у Врању П. 3853/2021 од 03.11.2022. године и обавезан тужени да тужиоцу накнади износ од 28.900,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу у коме је преиначена првостепена пресуда, тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног суда, посебна ревизија тужиоца у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

Тужилац тражи да се тужени обавезе да му исплати износ по рачуну број ../2021 од 22.06.2021. године на име трошкова заступања у предмету Основног суда у Врању П 2101/20 и у предмету јавног извршитеља Александра Николића. Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле Уговор о правном заступању пред домаћим судовима број 2021-.. од 18.02.2021. године, на одређено време за период од годину дана од дана потписивања. Уговором је у члану 6. предвиђено да ће пружалац услуга, овде тужилац трошкове адвокатских услуга у заступању туженог у поступцима у којима корисник услуга успе у спору, наплатити од противне странке, с тим да исплата трошкова буде након спровођења извршног поступка. У члану 11. је предвиђено да корисник услуга, овде тужени, може једнострано да раскине уговор уколико не буде задовољан начином пружања услуга од стране тужиоца, уз отказни рок од 30 дана. У том случају тужени је дужан да писмено обавести тужиоца о отказном року и измири све своје доспеле обавезе према пружаоцу услуга до истека отказног рока. Према члану 8, уколико корисник услуга из било ког разлога онемогући тужиоцу наплату, обавезан је да тужиоцу накнади износ досуђених трошкова у року од 15 дана од дана поднетог захтева за исплату, а у члану 9. предвиђено је да је уколико у току поступка, а пре окончања истог, пружаоцу услуга буде отказано пуномоћје, корисник услуга дужан да пружаоцу услуга накнади до тог момента парничне трошкове на име заступања. Тужени је обавештењем бр. 2021-.. од 13.05.2021. године, које је тужилац примио 17.05.2021. године, обавестио тужиоца да

раскида уговор о правном заступању пред домаћим судовима од 18.02.2021. године. Даље је утврђено да је тужилац заступао туженог у парници пред Основним судом у Врању у предмету П. бр. 2101/20, и то на једном одржаном рочишту дана 25.01.2021. године, за шта је накнада трошкова туженом досуђена. Из списка предмета јавног извршитеља Александра Николића Иив 771/21, утврђено је да је тужилац заступао овде туженог као извршног повериоца тако што је поднео предлог за извршење 09.06.2021. године, прибавио клаузулу извршности дана 07.06.2021. године и обавештење Комори дана 07.06.2021. године, а који трошкови су признати туженом решењем јавног извршитеља ИИ. 771/21 од 16.06.2022. године.

Првостепени суд је применом одредби чланова 17. и 89. став 1. Закона о облигационим односима усвојио тужбени захтев. По становишту тог суда, тужилац је пред Основним судом у Врању у предмету П. бр. 2101/20 и у поступку пред јавним извршитељем Александром Николићем Иив бр. 771/21, предузео радње фактурисане у утуженом рачуну. Како је уговор између странака раскинут једностраном изјавом воље туженог, тужилац је на тај начин онемогућен да наплати предметно потраживање за признате предузете правне радње адвоката, па је на основу одредаба члана 8. и 9. Уговора тужени обавезан да тужиоцу исплати накнаду за заступање.

Другостепени суд је потврдио првостепену пресуду у делу у коме се одржава на снази решење о извршењу за износ главног дуга за пружене адвокатске услуге по рачуну бр. ../2021 од 22.06.2021. године у износу од 7.500,00 динара, за приступ тужиоца на једном одржаном рочишту у предмету П 2101/20, док је преиначио првостепену пресуду тако што је укинуо решење о извршењу и одбио тужбени захтев за износ од 15.300,00 динара са затезном каматом, који износ се односи на накнаду за предузете радње у поступку пред јавним извршитељем Александром Николићем. Другостепени суд је става да самим пријемом обавештења о отказу уговора тужилац више нема овлашћења да за туженог предузима било коју радњу. Како је тужилац предузео радњу у предмету који се водио пред јавним извршитељем Александром Николићем, и за то зарачунао износе на име прибављања клаузуле правноснажности и извршности од стране адвоката 1.800,00 динара, на име накнаде за састав обавештења Комори јавних извршитеља од стране адвоката у износу од 4.500,00 динара, као и на име састава предлога за извршење у износу од 9.000,00 динара, након пријема обавештења о отказу уговора, то према становишту другостепеног суда, тужиоцу не припада накнада за напред наведене предузете радње, због чега је у том делу одбио тужбени захтев.

По оцени ревизијског суда, основани су наводи ревидента да је другостепени суд погрешно применио материјално право на основу ког је делимично одбио тужбени захтев.

Облигациони однос између парничних странака био је регулисан Уговором о правном заступању пред домаћим судовима од 18.02.2021. године, закљученим на одређено време за период од годину дана од дана потписивања, уз могућност једностраног отказа од стране туженог, са отказним роком од 30 дана, што је одређено чланом 11. уговора, са обавезом туженог да о раскиду уговора обавести тужиоца писмено и да измири све своје обавезе до истека отказног рока. У конкретном случају, као спорно се поставило

питање да ли тужилац има право на накнаду и оних трошкова који су настали предузимањем радњи од стране тужиоца као пуномоћника туженог и у периду након пријема изјаве о отказу уговора, а у оквиру отказног рока од 30 дана који је предвиђен уговором.

Према одредбама члана 358. Закона о облигационим односима, трајни дуговински однос чије трајање није уговором одређено свака страна може прекинути отказом. Отказни дуговински однос престаје када истекне отказни рок одређен уговором (члан 358. став 4. ЗОО). Уговорне стране у складу са одредбом члана 10. Закона о облигационим односима могу уговорити услове за раскид и оног трајног дуговинског односа чије трајање је уговором одређено, као што је то уговорено у конкретном случају, па и отказни рок, у интересу обеју уговорних страна. У том случају, има места примени одредбе члана 358. став 4. Закона о облигационим односима према којој отказни дуговински однос престаје када истекне отказни рок одређен уговором, односно протеком уговорених 30 дана од изјаве о раскиду уговора. У том року пружалац услуга је у обавези да наручиоцу пружа услуге у складу са уговором, док је корисник услуге у обавези да плати одговарајућу накнаду. Уговор престаје истеком последњег дана отказног рока, и од тог момента уговорне стране су ослобођене даљих обавеза. Имајући у виду да је тужилац предузео утврђене радње у поступку пред јавним извршитељем, у оквиру отказног рока који је истицао 17.06.2021. године, тужиоцу припада право на накнаду трошкова у износу од 15.300,00 динара, који трошкови су и досуђени овде туженом решењем јавног извршитеља, применом одредбе члана 262. став 1. ЗОО са законском затезном каматом по одредби члана 277. став 1. ЗОО.

Како другостепени суд није правилно применио материјално право приликом оцене од ког момента уговор међу странкама престаје да проводи правна дејства, то је применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку другостепена пресуда преиначена као у ставу другом изреке.

Одлука о трошковима поступка по ревизији донета је применом члана 165. став 2, члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП. Тужилац је успео у поступку по овом правном леку и зато има право на накнаду трошкова за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара, према одредбама Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

**Председник већа – судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић